

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

10^{let}

Vetrozaščitni pasovi z vidika biotske raznovrstnosti

Klavdij Bajc, univ. dipl. biol.
David Fučka, univ. dipl. ing. gozd.
Zavod RS za varstvo narave, OE Nova Gorica

ZRSVN

Biotska raznovrstnost ali biodiverziteteta je raznovrstnost žive narave oz. raznovrstnost živega sveta.

Biotska raznovrstnost je **raznolikost živih organizmov iz vseh virov**
-kopnega, morja in drugih voda.

Zajema torej vse oblike življenja na Zemlji, od virusa do tropskih pragozdov.

Biotska raznovrstnost

Varovanje urejajo številne direktive, uredbe, konvencije:

- Direktiva o pticah (*Council Directive 79/4,9/EEC*)
 - Direktiva o habitatih (*Council Directive 92/43/EEC*)
 - Konvencija o biološki raznovrstnosti (*CBD, Rio de Janeiro, 1992*)
 - Konvencija o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali (*Bonn, 1979*)
 - Konvencija o močvirjih, ki imajo mednarodni pomen (*Ramsar, 1971*)
 - Konvencija o varstvu prostoživečega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (*Bern, 1979*)
- Natura 2000**

ZRSVN

Biodiverziteteta v svetu

- Aristotel (3.stol.pr.n.š.) v svojih delih omenja **520** živalskih vrst
- Linne (18. stol) jih navaja nekaj čez **4.000**.
- Danes se ocene o številu različnih vrst organizmov razhajajo – prevladuje mnenje, da je znanih in opisanih vrst okoli 2 milijona.

Po ocenah IUCN-a: 1.562.663 vrst rastlin in živali, od tega:

- 5.416 sesalcev
- 16.000 gliv
- 29.300 rib
- 950.000 žuželk
- 287.655 rastlinskih vrst

Ocenjujejo, da živi na Zemlji še od 4 do 12 milijonov neodkritih in neopisanih vrst.

ZRSVN

Biodiverziteteta v Sloveniji

V Sloveniji smo doslej določili okrog 24.000 vrst živih bitij, natančna opredelitev števila za zdaj še ni mogoča.

- 3.200 rastlinskih vrst
- 3.000 gliv
- 1.200 alg
- 15.000 živalskih vrst

Več kot 25% je endemičnih.

Slovenija pokriva 0,004% zemeljske površine, a je hkrati bivališče več kot 2% znanim kopenskim živalskim vrstam.

Številčne ocene vseh potencialnih vrst pri nas pa se gibljejo med 50.000 in 120.000.

ZRSVN

Biodiverziteteta v Sloveniji

- Konec leta 2001 je vlada RS sprejela **Strategijo ohranjanja biotske raznovrstnosti**, ki s svojimi usmeritvami in cilji prispeva k usklajenemu doseganju ciljev Konvencije o biološki raznovrstnosti.
- Slovenija ima v primerjavi z državami srednje Evrope večje število območij z ohranjeno biotsko raznovrstnostjo. To prinaša tudi odgovornost za njihovo ohranjanje, še posebej v času, ko je upad biodiverzitetete v Evropi že zaskrbljujoč.

Raznolikost življenja na Zemlji izginja z veliko naglico.

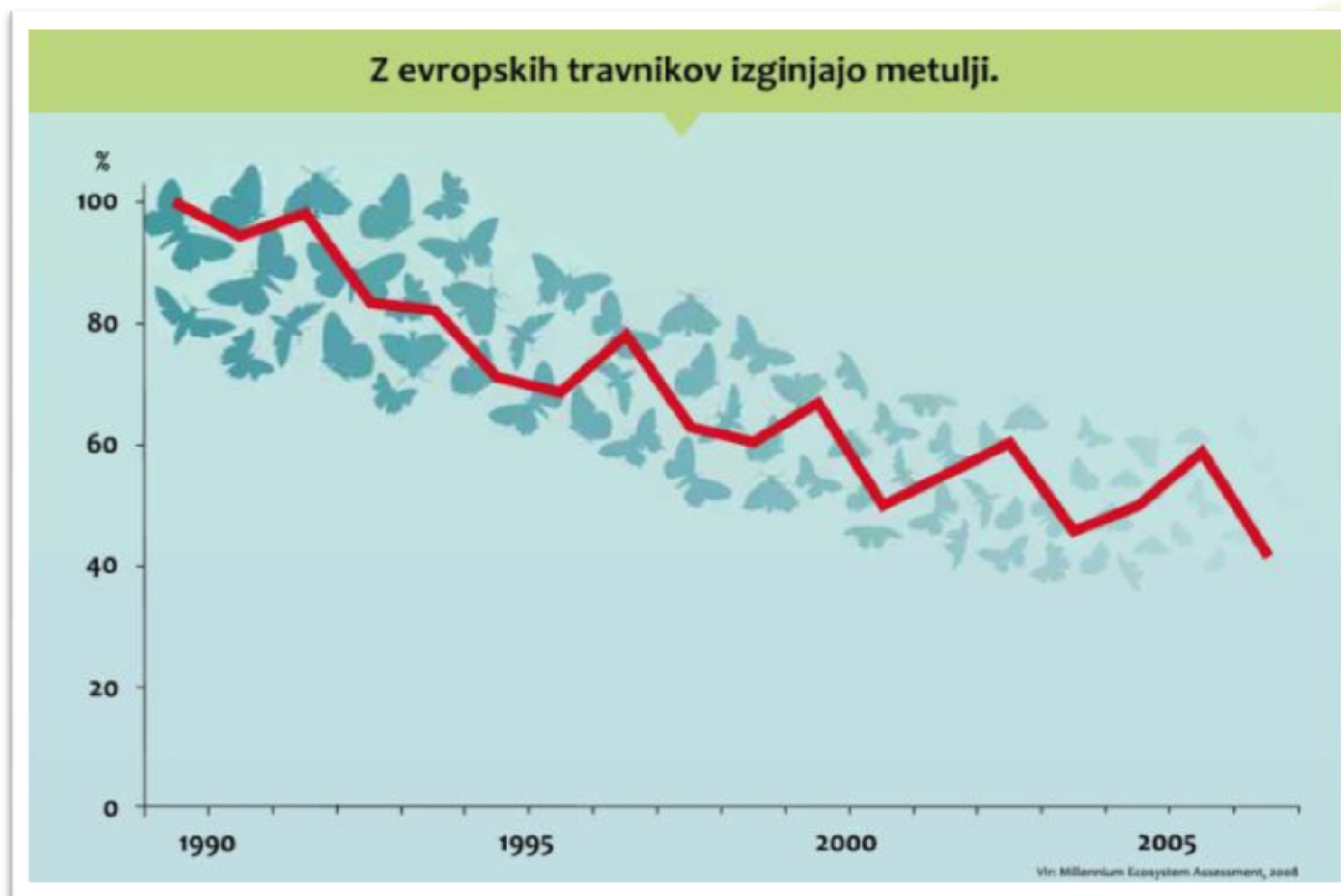

Raznolikost življenja na Zemlji izginja z veliko naglico. Rastlinske in živalske vrste izumirajo.

Ljudje imamo moč, da naravo uničimo ali ohranimo!

Raznolikost življenja na Zemlji izginja z veliko naglico. Rastlinske in živalske vrste izumirajo.

Ljudje imamo moč, da naravo uničimo ali ohranimo!

koščični škratec (*Coenagrion ornatum*):

Foto: [J.M.Müller](#)

strašnični mravljiščar (*Maculinea teleius*)

Foto: M. Jež

Myrmica scabrinodis

Foto: B. Fajdiga

močvirski cekinček (*Lycaena dispar*)

Foto: P. Buchner

Foto: M. Jež

Foto: K. Denac

laška žaba (*Rana latastei*)

Foto: G. Planinc

močvirská sklednica (*Emys orbicularis orbicularis*)

Foto: D. Klenovšek

Vloga vetrozaščitnih pasov – mejic pri ohranjanju biodiverzitete:

- V mejicah je večja pestrost rastlinskih in živalskih vrst, kot v monokulturni kmetijski krajini;
- Predstavljajo pomemben življenjski prostor živalim, ki so vezane na kmetijsko krajino npr. kanji, rjavemu srakoperju, čebelam, plazilcem, metuljem...;
- So pomemben selitveni in prehranjevalni koridor npr. za dvoživke (laško žabo), netopirje, ptice, plazilce...;
- So ekosistem v malem (naravno ravnotežje);

ZRSVN

Za konec ...

Foto: Dušan Klenovšek

Raznolikost živega sveta ni proizvod človeka, ampak evolucije Zemlje, njeno ohranjanje pa je nacionalna in kulturna obveza vsakega posameznika, naroda in človeštva (Mršič, 1997).

Ne glede na konvencije, deklaracije, strategije je prav, da naše živo naravno bogastvo pravilno ovrednotimo zase in za naše potomce in se skupaj borimo za njegovo ohranitev.